

Kunnallisen palkkausjärjestelmän
kehittämistoimenpideohjelman
mukainen paikallinen järjestelyerä
1.9.2007

Kunnallinen työmarkkinalaitos

Anne Hotti
21.2.2008

Paikallisten järjestelyerien käyttö 1.9.2007

Yleistä:

Kunnallinen työmarkkinalaitos teki kuntiin ja kuntayhtymiin 1.9.2007 paikallisen järjestelyerien käyttöä ja kohdentumista koskevan tiedustelun. Lähetekirje ja tiedustelulomake ovat liitteessä 1. Kunnallisessa työmarkkinalaitoksessa on tehty vastaavanlainen selvitys myös vuosien 1998, 2000, 2002 - 2006 paikallisista järjestelyeristä.

Kunnallisessa yleisessä virka- ja työehtosopimuksessa (KVTES), kunnallisessa teknisen henkilöstön virka- ja työehtosopimuksessa (TS), kunnallisessa tuntipalkkaisen henkilöstön työehtosopimuksessa (TTES) sekä kunnallisessa lääkärien virkaehtosopimuksessa oli käytettävissä 1.9.2007 lukien kunnallisen palkkausjärjestelmän kehittämistoimenpideohjelman (ns. palkkaohjelman) mukainen paikallinen järjestelyeri. Erän suuruus oli KVTES:ssä, teknisillä ja tuntipalkkaisilla 0,5 % ja lääkäreillä 0,25 % kunkin sopimusalan palkkasummasta.

Tämä tiedustelu ei koske kunnallisessa opetusalan virka- ja työehtosopimuksessa 1.3.2007 lukien käytettävissä olevaa 0,3 % suuruista palkkaohjelman mukaista paikallista järjestelyeriä, vaan sen käyttö selvitetään erikseen.

Kuten useana edellisenäkin vuonna, neuvottelut venyivät monissa kunnissa ja kuntayhtymissä ja viimeiset vastaukset tiedusteluun saatiin vasta alkuvuodesta 2008.

I KVTES:n paikallinen järjestelyeri 1.9.2007

KVTES:n piiriin kuului lokakuussa 2006 yhteensä 294 000 henkilöä. Tässä luvussa eivät ole mukana 11 400 omassa kodissaan työskentelevää perhepäivähoitajaa, jotka eivät kuuluneet tämän paikallisen järjestelyerien piiriin. Tiedusteluun vastasi KVTES:n osalta 410 kuntaa ja kuntayhtymää. Vastausprosentiksi tuli 68 ja se kattaa 83 % järjestelyerien piiriin kuuluvasta KVTES-henkilöstöstä.

1. Korotusten suuruus

Kunnallisen palkkausjärjestelmän kehittämistoimenpideohjelman mukainen paikallinen järjestelyeri 1.9.2007 lukien oli 0,5 %.

Suurin osa kunnista ja kuntayhtymistä eli 74 % jakoi erän sopimuksessa mainitun suuruisena. Kuntayksiköistä 26 % käytti järjestelyeriään 0,5 % suuremman osuuden palkkasummasta. Keskimäärin näiden enemmän jakaneiden järjestelyeri oli 0,67 % palkkasummasta. Keskimäärin 1.9.2007 paikallisen järjestelyerien kustannusvaikutukseksi tuli 0,53 % KVTES:n palkkasummasta. Kunnissa ja kuntayhtymissä maksettiin siten työnantajan päätöksellä keskimäärin 0,03 % -yksikköä ylimääräistä 1.9.2007.

2. Korotusten kohdentamien

KVTES:n järjestelyerä tuli käyttää paikallisten palkkausepäkohtien korjaamiseen ja henkilökohtaisten lisien maksamiseen. Järjestelyerää kohdennettaessa oli otettava huomioon, että harkinnanvaraisiin henkilökohtaisiin lisiin tuli olla käytettynä 1.9.2007 vähintään 1,1 % KVTES:n piiriin kuuluvan henkilöstön tehtäväkohtaisten palkkojen yhteismäärästä.

Selvityksen mukaan järjestelyerästä käytettiin lähes puolet eli 47,1 % henkilökohtaisiin harkinnanvaraisiin lisiin. Tehtäväkohtaisten palkkojen/vastaavien kuukausipalkkojen korotuksiin käytettiin vähän yli puolet eli 52,3 % erästä. Muilla tavoin kuten esim. yleiskorotusluonteisesti käytettiin loput 0,6 % erästä.

Paikallisen järjestelyerän kohdentuminen selvitettiin eriteltynä KVTES:n palkkahinnoitteluliitteiden mukaisissa henkilöryhmissä. Suurimman osuuden eli 36 % (saajia 38 % henkilöstöstä) järjestelyeräkakusta lohkaisi terveydenhuollon hoitohenkilöstö (liite 3) ja seuraavaksi suurimman osuuden eli 19 % (saajia 20 % henkilöstöstä) sai sosiaalihuollon henkilöstö (liite 4). Kunnan johtoon ja sisäisen palvelutoiminnan henkilöstöön (liite 1) kohdennettiin 13 % (saajia 12 % henkilöstöstä) järjestelyerästä ja päivähoidon henkilöstöön (liite 5) 12 % (saajia 12 %) järjestelyerästä.

Tiedustelun mukaan järjestelyvaroja sai lähes joka kolmas (30 %) KVTES:n piiriin kuuluvista.

3. Henkilökohtainen lisä

Tiedustelun mukaan 1.9.2007 järjestelyerän jakamisen jälkeen henkilökohtaisen lisän osuus oli keskimäärin 1,5 % KVTES:n tehtäväkohtaisten palkkojen yhteismäärästä. Kun vastaava osuus lasketaan kokonaisansioiden palkkasummasta, saadaan henkilökohtaisten lisien osuudeksi keskimäärin 1,3 % KVTES:n palkkasummasta.

Henkilökohtaisiin lisiin käytettävä sopimuksen mukainen vähimmäismäärä 1,1 % tehtäväkohtaisten palkkojen yhteismäärästä ylittyi KVTES:ssa keskimäärin 0,4 % -yksiköllä.

II Teknisten paikallinen järjestelyerä 1.9.2007

Teknisten sopimukseen kuului lokakuussa 2006 yhteensä 26 000 henkilöä. Tiedusteluun vastasi TS:n osalta 378 kuntaa ja kuntayhtymää ja se kattaa 79 % koko teknisten henkilöstöstä.

1. Järjestelyerän suuruus

Teknisen sopimuksessa oli käytettävissä 1.9.2007 lukien kunnallisen palkkausjärjestelmän kehittämistoimenpideohjelman mukainen 0,5 %:n suuruinen paikallinen järjestelyerä.

Kuten KVTES:ssa tiedustelun mukaan myös teknisten sopimuksessa suurin osa eli 83 % kunnista ja kuntayhtymistä jakoi järjestelyerän sopimuksessa mainitun suuruisena.

Kunnista ja kuntayhtymistä 17 % käytti järjestelyerään 0,5 % suuremman osuuden palkkasummastaan. Enemmän käyttäneissä kuntayksiköissä erä oli keskimäärin 0,71 % palkkasummasta..

2. Korotusten kohdentamien

Järjestelyerästä tuli käyttää tehtäväkohtaisissa palkoissa olevien paikallisten epäkohtien korjaamiseen ja henkilökohtaisten lisien maksamiseen.

Selvityksen mukaan järjestelyerästä käytettiin kohdennetusti tehtäväkohtaisen palkkojen korotuksiin 64,1 % erästä ja henkilökohtaisen palkan maksamiseen käytettiin 35,9 % erästä.

Teknisten 1.9.2007 järjestelyerästä 30,6 % kohdennettiin palkkaryhmään I, 52,5 % palkkaryhmään II ja 16,9 % palkkaryhmään III.

Järjestelyerää saavista 40,6 % oli palkkaryhmässä I, 45,2 % palkkaryhmässä II ja 14,2 % palkkaryhmässä III. Järjestelyvaroja sai joka kolmas (33 %) teknisten sopimukseen kuuluvista.

3. Henkilökohtainen lisä

Tiedustelun mukaan henkilökohtaisen lisän osuus järjestelyerän jakamien jälkeen 1.9.2007 oli 6,8 % TS:n tehtäväkohtaisten palkkojen yhteismäärästä. Kun vastaava osuus lasketaan kokonaisansioiden palkkasummasta, saadaan henkilökohtaisen lisän osuudeksi 5,2 % TS:n palkkasummasta.

III Tuntipalkkaisten järjestelyerä 1.9.2007

Lokakuussa 2006 tuntipalkkaisten työehtosopimukseen kuului 16 000 työntekijää. Tiedusteluun vastasi TTES:n osalta 194 kuntaa ja kuntayhtymää ja se kattaa 72 % kaikista tuntipalkkaisista työntekijöistä.

1. Voimaantulo

Tuntipalkkaisten sopimuksessa oli käytettävissä 1.9.2007 lukien 0,5 %:n suuruinen kunnallisen palkkausjärjestelmän kehittämistoimenpideohjelman mukainen paikallinen järjestelyerä.

2. Korotusten suuruus

TTES:ssa valtaosa kunnista ja kuntayhtymistä jakoi 1.9.2007 järjestelyerän sopimuksessa mainitun suuruisena. Enemmän käyttäneitä kuntayksiköitä oli 19. Keskimäärin 1.9.2007 paikallisen järjestelyerän kustannusvaikutukseksi tuli 0,51 % tuntipalkkaisten palkkasummasta. Kunnissa ja kuntayhtymissä maksettiin siten työnantajan päätöksellä ylimääräistä keskimäärin 0,01 % -yksikköä.

3. Korotusten kohdentamien

Paikallinen järjestelyerä tuli käyttää perustuntipalkkoissa olevien epäkohtien korjaamiseen ja suorituspalkkahinnoittelujen korottamiseen.

Järjestelyerästä kohdennettiin 75,8 % perustuntipalkkojen tarkistamiseen aikapalkkauksessa. Henkilökohtaiseen lisäksi aikapalkkauksessa käytettiin 20,4 % järjestelyerästä ja muulla tavalla aikapalkkauksessa käytettiin 0,6 % erästä. Suorituseli urakkapalkkaukseen käytettiin 3,2 % erästä.

Yli puolet (51,5 %) järjestelyerästä kohdennettiin palkkaryhmään I B. Seuraavaksi eniten saivat palkkaryhmissä I C (22,4 %) ja I A (10,7 %) työskentelevät tuntipalkkaiset työntekijät.

Korotuksia sai 41 % kaikista tuntipalkkaisista.

IV Lääkärien järjestelyerä 1.9.2007

Lokakuussa 2006 lääkärien virkaehtosopimukseen kuului 14 000 lääkäriä. Tiedusteluun vastasi lääkärien osalta 185 kuntaa ja kuntayhtymää ja se kattaa 82 % kaikista sopimusalaan kuuluvista

1. Voimaantulo

Lääkärisopimuksessa oli käytettävissä 1.9.2007 lukien 0,25 %:n suuruinen kunnallisen palkkausjärjestelmän kehittämistoimenpideohjelman mukainen paikallinen järjestelyerä.

2. Korotusten suuruus

Valtaosa kunnista ja kuntayhtymistä jakoi 1.9.2007 järjestelyerän sopimuksessa mainitun suuruisena. Enemmän käyttäneitä kuntayksiköitä oli 18. Keskimäärin 1.9.2007 paikallisen järjestelyerän kustannusvaikutukseksi tuli 0,29 % lääkärien palkkasummasta. Kunnissa ja kuntayhtymissä maksettiin siten työnantajan päätoksella ylimääräistä keskimäärin 0,04 % -yksikköä.

3. Korotusten kohdentamien

Paikallinen järjestelyerä tuli käyttää paikallisten palkkausepäkohtien korjaamiseen ja henkilökohtaisten lisien maksamiseen.

Järjestelyerästä kohdennettiin 65,6 % peruspalkkojen/vastaavien kuukausipalkkojen korotuksiin. Henkilökohtaisten lisien maksamiseen käytettiin 34,2 % ja jollain muulla tavoin 0,2 % järjestelyerästä.

67,9 % erästä kohdennettiin erikois- ja yleislääkärien oikeudet omaaville lääkäreille ja hammaslääkäreille (ml. tk-lääkärit ja tk-hammaslääkärit). Erästä 26,7 % saivat johtavat/vastaavat lääkärit, ylilääkärit sekä näitä vastaavat hammaslääkäriryhmät. Koulutuksessa olevat lääkärit ja hammaslääkärit saivat erästä 3 % ja muut lääkäri-ryhmät 3 %. Korotuksia lääkäreistä sai noin joka viides (19 %).